

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt VI. Hac peccati considerata seruitute, sic veteres subinde locutos esse, vt peccato perijisse dixerint liberum arbitrium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

substantia est Deus, summaque substantia, & solus verus rationalis creaturæ cibus; à quo per inobedientiam recedendo, & per infirmitatem non valendo capere quod debuit & gaudere, audis quemadmodum dicat: Percussus sum sicut fœnum, & aruit cor meum: quoniam oblitus sum comedere panem meum. Sic Augustinus clarissima similitudine proposita demonstra-
Psal. 102.

CAPVT VI.

Hac peccati considerata seruitute, sic veteres subinde locutos esse, vt peccato perijisse dixerint liberum arbitrium.

PROPTER hanc igitur peccati quam incurrimus seruitutem lugendamque necessitatem, existunt illa apud veteres de amissa libertate arbitrij, quibus abutitur hæreticorum imperita vafricies ad tollendam è natura hominum liberi arbitrij facultatem. Cùm libero (inquit Augustinus) peccaretur arbitrio, victore peccato amissum est & liberum arbitrium. Et alibi: Ipsa, inquit, libertas credentibus à liberatore promittitur: Si vos filius liberauerit, verè liberi eritis. Victa enim vitio in quod cecidit volūate, caruit libertate natura. Et eodem loco: Ipsa enim sanitas, est vera libertas; quæ non perisset si bona permanisset voluntas: quia verò voluntas peccauit, secuta est peccantem, peccatum habendi dura necessitas. Et Concilium Arausicanum
Enchiridj cap. 30.
Ratiocin. 9.
Ioan. 8.
Cap. 13.
 secundum: Arbitrium voluntatis in primo homine infirmatum, nisi per gratiam baptismi non potest reparari: quod amissum nisi à quo potuit dari, non potest reddi. Et rursus in eodem sic reperitur constitutum: Si quis per offensam præuaricationis Adæ, non totum, id est, secundum corpus & animam, in deterius hominem

nem commutatum, sed animi libertate illaesa durante, corpus tantummodo corruptioni credit obnoxium, Pelagij errore deceptus, aduersatur Scripturae dicenti: Anima quae peccauerit, ipsa morietur: & nescitis quod cui exhibetis vos seruos ad obediendum, serui estis eius cui obeditis? Et, A quo quis superatur, eius & seruus addicitur, Petrus quoque Diaconus, & ij simul qui in causa fidei à Grecis ex Oriente Romam missi fuerunt, in eo libello quem scripserunt De incarnatione & gratia Domini nostri Iesu Christi, ad Fulgentium, aliosque Africæ Episcopos, sic expressum de amissa libertate reliquerunt: Credimus bonum & sine vlla carnis impugnatione à Deo creatore omnium factum Adam, magnaque præditum libertate: ita vt & bonum facere in propria facultate haberet, & malū si vellet posset admittere: eratque mors & immortalitas in eius posita quodammodo arbitrij libertate. Et paulo post: Itaque serpentis astutia deprauatus, sponte diuinæ legis præuaricator effectus est, & ideo secundum quod ei prædictum fuerat, iusto iudicio Dei mortis pœna damnatur, totusque, id est, secundum corpus & secundum animam, in deterius commutatus, amissa libertate propria, sub peccati seruitio mancipatur. Ex hoc itaque nullus est hominum, qui non huius peccati vinculo nascatur adstrictus, præter eum qui ad hoc peccati vinculum soluendum, nouo generationis modo natus est, mediator Dei & hominum homo Christus Iesus. Quid enim aliud nasci potuit aut potest ex seruo, nisi seruus? neque enim cum esset liber Adam, filios procreauit: sed postquam seruus peccati factus est. Ideo sicut omnis ab illo est, ita & omnis homo seruus peccati per ipsum est. Et illi quidem ad hunc modum: Quorum sententia non libertas naturæ significata est, ex qua liberi arbitrij hominem esse dicere consueuimus: sed ea quæ est à seruitute ditioneque peccati, quam primi paræis lapsu

Ezech. 18.

Cap. 6.

lapsu perditam per Christum recuperare conamur. De qua etiam D. Cyrillus libro decimo in Ioannem: Sanctis Apostolis, inquit, cæterisque fidelibus, qui ad amicitiam Christi ascēdunt, extrinsecus honoris gratia libertatis accedit dignitas. Ipse verò naturā liber est: quod enim aduentitium est, ab insito & naturali distinguitur: libertas verò nostra cum aduentitia sit per gratiā habita, alia est certè ab eius libertate. Hactenus Cyrillus. Cùm igitur arbitrium hominis siue ipsa eius voluntas, per iudicium rationis vtramque in partem flexibilis, libera dici posset ex vtroque genere libertatis: & huius videlicet quæ est à necessitate naturæ, & illius quæ est à seruitute seu dominatione peccati: posteriorem hanc nominis rationem, cùm aduersus gratiæ inimicos differeret, liberi arbitrij vires sanitateque nimium prædicantes, sæpenumero secutus est Augustinus, manifestissimè verò in eo libro quem scripsit De spiritu & litera; in quo his vtitur verbis: *Libro 2°*
 Ut quid ergo miseri homines aut de libero arbitrio audent superbire, antequam liberentur: aut de suis viribus, si iam liberati sint? nec attendunt in ipso nomine liberi arbitrij vti que libertatem sonare. Vbi autem spiritus Domini, ibi libertas. Si ergo serui sunt peccati, quid se iactant de libero arbitrio? Idè alibi: Arbitrium *Lib. 14 de ciuit. Dei, c. 15.*
 voluntatis, inquit, tunc est verè liberū, cum vitiis peccatisque non seruit. Tale datum est à Deo, quod amissum proprio vitio, nisi à quo dari potuit, reddi non potest, vnde veritas dicit: Si vos filius liberauerit, verè liberi eritis. quod perinde est ac si diceret: Si vos filius saluos fecerit, tunc verè salui eritis. Inde quippe liberator, vnde saluator. Arbitrium igitur intelligit Augustinus liberum ex ea quoque libertate nominari, quæ non ad eius naturam necessariò pertinet; sed ad beatam potius quandam conditionem, atque optabilem statum, qui seruili conditioni miseræ atque infelici repugnat.

pugnat. Hæc libertas erat libero arbitrio cùm in primo honore donataque iustitia & integritate staret; neque eam perdidisset vnquam, si in sui conditoris obedientia perstitisset. Sed remanentibus iis quæ ad naturam ratione præditam indiuulsè pertinebāt, illa per inobedientiæ crimen excussa est. Ex quo euenit vt ope liberatoris egeremus, qui non liberum nobis opere creationis insereret arbitrium; sed qui magno redemptio- nis sacramento, ab humeris nostris seruitutis iugum reijceret, veraque libertate donaret. Sicut enim se homo perdididerat, nō vt esse homo desineret, sed vt amissa felicitate pauper esset, nudus & captiuus, planeque miser & miserabilis (hoc enim modo dicere soliti sumus, quosdam homines se sua imprudentia aut luxu aut temeritate perdidisse:) ita liberū homo perdidisse dicitur arbitrium; non quòd inesse in eo desierit quod ad ipsam pertinet liberi arbitrij naturam, per quam nostrarum actionum domini sumus, atque in potestate habemus agere quippiam & non agere; qua sublata neque legibus, neque adhortationibus, aut orationibus, neque laudibus, aut vituperationibus, vllus esse locus possit: sed quòd amissa primæ integritatis sanitate & felicitatis honore, deprauatum, debilitatum, captiuumque effectum est; gratia illius indigens, vt sua captiuitate liberetur, cuius omnipotenti virtute creatum est. Quomodo enim vitiatū & deprauatum non sit, cui neque voluptati sit iustitia, neque veritas probe- tur doctrinæ salutaris? Animalis homo (inquit Apostolus) non percipit ea quæ sunt spiritus Dei. Quomodo autem non debilitatum videatur & fractum, quod ingredi suo pte vigore non valeat per semitam iucundissimam cælestium mandatorum? Omnes enim (ait Psalmodographus) declinauerunt, simul inutiles facti sunt; non est qui faciat bonum, nō est vsque ad vnum. Denique non frustra captiuum videatur ac seruum,

qui

Gregorius
Nyssenus de
lib. arb. contra
Fatum, cap. 1.
& 2.

1. Cor. 2.

cui cupiditas imperet, quod peccandi libido quò velit abducatur, à quo incumbens vitiorum iugum nullum existere patiatur opus, quo valeat astricta vincula peccati resolui. Homo enim (ait D. Fulgentius) qui sine peccandi necessitate creatus est, in eo quòd animæ san-
 nitatem delinquendo perdidit, etiam illa cogitandi quæ ad Deum pertinet, amisit protinus facultatem. Oblitus enim est manducare panem suum, & exspoliatus vestimento fidei, carnaliumque concupiscentiarum vulneribus sauciatus, sic iacuit oppressus ditione peccati, vt nullatenus aliquod bonæ voluntatis initium habere potuisset, nisi hoc Deo gratis donante sumpsisset. Cùm autem hoc ipsum voluntatis initium, opere gra-
 tuitæ reformationis inseritur, non aufertur liberum arbitrium, sed sanatur: non adimitur, sed corrigitur: non remouetur, sed illuminatur: non euacuatur, sed adiuuatur & seruatur: vt in quo quisque infirmitatem habuit, in eo habere incipiat sanitatem: quo errabat, eodem in viam redeat: in quo cæcus fuit, in eo accipiat lumen: & vbi fuit iniquus seruiens immunditiæ & iniquitati ad iniquitatem, ibi gratia præuentus & adiutus, seruiat iustitiæ in sanctificationem. Sic ille rectissime: Neque enim sub curatione medici cælestis verendum fuit, ne medicina corrumperet quod morbus ipse reliquisset: sed à sapientissimo potius opifice potentissimoque, talis exspectanda fuit deformati operis instauratio, quæ rei conseruata natura, pristinum eius statum reuocaret. Quòd si propterea liberum arbitrium tollere sectarij suo dogmate iure sibi videntur, quia veteres periisse dixerint arbitrij libertatem; cur non iam potius asserendum statuendumque censeant, cùm hanc ipsam libertatem perspicuis aded scripturæ verbis, doceant ijdem illi Patres, esse Christi & opificis & medici nostri beneficio restitutam? Si enim (inquit Seruator) vos filius liberauerit, verè liberi eritis. &

Cap. 13. lib. de
 incarnat. &
 gratia Christi.

Idem Fulgent.
 cap. 20. libri
 eiusdem.

B 5

Paulus,

Paulus, Vbi, inquit, Spiritus Domini, ibi libertas. Hæc igitur libertas est, quæ ei seruituti de qua differimus, aduersatur. hæc est libertas, quæ amissa peccato, per Christum redditur iis qui credunt in eum. hæc denique non naturæ libertas est, sed gratiæ: quam spiritus inhabitans facit, peccati seruus amittit.

CAPVT VII.

Veteres studiosè discreuissè libertatem naturalem à Christiana.

CVIVS quidem libertatis rationem quam studiosè discreuerit Augustinus ab ea libertate quæ est à necessitate naturæ; quamque hanc, sine qua liberi arbitrij natura non constat, minimè peccato periisse putauerit: ex variis eius testimoniis & libris elucet. Etenim cum Iulianus hæreticus, Catholicos gratiæ Christi, qua in libertatem asserimur, propugnatores, Manichæos appellasset, liberumque arbitrium euerri, gratiæ huius prædicatione confirmasset, ille ad Bonifacium Papam scribens, contra duas Pelagianorum epistolas, hunc in modum respondit: Quis nostrum dicat quòd primi hominis peccato perierit liberum arbitriū de humano genere? Vides quam abhorreat? quamque hoc alienum à se esse velit, ut naturalem arbitrij libertatem sustulisse videatur? Hæc igitur si remansit, quæ periit? Libertas, inquit, periit quidem per peccatum, sed illa quæ in Paradiso fuit, habendi plenam cum immortalitate iustitiam: propter quod natura humana, diuina indiget gratia, dicente Domino: Si vos filius liberauerit, verè liberi eritis: utique liberi ad bene iusteque viuendum. Nam liberum arbitrium vsque ad eò in peccatore nõ periit, ut per illud peccent maximè omnes qui cum delectatione peccāt, & amore peccati hoc eis placet, quod eis libet. Quid ab Augustino clariùs audias, quam periisse quidem gratiæ liber.

Lib. 1. cap. 2.